

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izven nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsako leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsako leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na doma račun se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 5 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se javljajo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vlada in regulacija uradniških plač.

Ko je za zloglasnim Plenerjem tedaj predsednik državnih železnic dr. Bilinski zasedel finančnega ministerstva stol, pozdravilo ga je državno uradništvo z veseljem v popolnem prepričanju, da se mu po dolgem boji in prosjačenju vendar vresniči iskrena, a opravičena želja, regulacija plač. To prepričanje je imelo drž. uradništvo tem bolj, ker je bilo obče znano, kako očetovsko je skrbel dr. Bilinski za železniške uradnike, ki so s potrjim srcem poslovali se od svojega, za blagor in boljše prihodnost svojih podrejenih vnetega šefa. In res; takoj po svojem nastopu pokazal je finančni minister dr. Bilinski z raznimi naredbami, ki so blagodejno uplivalo na materijalni položaj drž. uradnikov, da se uradništvo v svojih načelih ne moti, da bo vendar že konec večletnim praznim obljubam, in da je od vseh strani kot neobhodno potrebna pripoznana regulacija uradniških plač v pravem pomenu besede pred durmi. Začetek bil je dober in je obudil pri uradništvu najboljše nade; kajti dve vladni predlogi — pokojniški zakon in zakon o regulaciji uradniških plač — zagledali sta kmalu beli dan in prišli na mizo poslanske zbornice. S pokojniškim zakonom naložilo se je sicer uradništvu precejšnje breme, kajti s 3% prispevkom vzelo se mu je nad tretjino toli težko priborjene siromašne subsistenčne doklade; a z zagotovilom, katero je prišlo iz ministrskih ust, da bo regulacija plač do 1. januarja 1897 izvršena, potolažilo se je uradništvo — kdo ne bi verjel kavalirski besedi —, češ, saj bomo plačevali le pol leta, potem bo pa konec neznošnim materijalnim razmeram. A varalo se je uradništvo, bridko varalo! Več ko dve tretjini članov proračunskega odseka sklenilo je na predlog dvornega svetnika Beera, da naj regulacija uradniških plač s 1. julijem 1897 stopi v veljavo in da je za pol leta dotične stroške pokriti iz blagajniških prebitkov. A kaj se zgodi? Finančni minister dr. Bilinski, mož, v katerega je državno uradništvo stavilo vse svoje upanje, v katerega roke je zaupljivo položilo svojo

boljšo prihodnost, dvignil se je ter odločno protestoval zoper ta, v vsakem oziru opravičeni sklep, češ, tudi za pol leta nima pokritja za tolike stroške in nikakor tudi ne gre, da bi se to plačalo iz blagajniških prebitkov. In ako bo, kar je vsekako pričakovati, tudi poslanske zbornice večina potrdila sklep proračunskega odseka, doživeli bomo, kar li se v nobeni drugi državi vesoljnega sveta ne pripetilo: vlada se bo tudi sklepu poslanske zbornice postavila po robu, in toliko zaželeno in od najkompetentnejih strani kot skrajno nujna in popolnem opravičena ter z ozirom na izberne državne finance absolutno mogoča regulacija uradniških plač pade v vodo. S tem korakom se bo pa tudi pred vsem svetom dokumentiralo, da pri tej predlogi ni bilo niti trohice resne volje in da je bila le pesek v oči. Kajti na vsa usta naj bode povedano, da bi bilo drž. uradništvo kakor jeden mož najodločnejše protestovalo zoper 3% prispevek, ako bi se mu bilo naprej povedalo, da se je bo z regulacijo plač vodilo še nadalje za nos. Na ta odpor fia. ministra, odkritosrčno naj bode povedano, nikdo ni mislil, ga tudi nikdo ni pričakoval.

No oglejmo si malo, koliko bi vendar stala regulacija uradniških plač za polovico 1897. leta in izračunimo to svoto na podlagi vladnih izkazov, da se ne bo mislilo, Bog ve koliko milijonov je treba, da se izvrsi že tolikokrat obljubljena, celo s kavalirsko besedo zagotovljena regulacija.

Kakor je finančni minister sam konstatiral, znašala bi celoletna potrebščina za zvišanje uradniških plač 10,016,450 gld., potrebščina za funkcijske doklade pa 43,000 gld., vkup tedaj 10,059,450 gld. Ker pa vsled regulacije plač odpade dostojne osebe in subsistenčne doklade v znesku 2,450,000 gld. rekel je finančni minister, da bi konečna potrebščina znašala le 7,609,450 gld. Od te svote treba še odbiti znesek, ki odpade na dveletnice in triletnice, katere je proračunski odsek premenil v štiritletnice in katere je finančni minister zračunal na 2½ milijona, a mi jih računamo le na 2 milijona, ostane tedaj le še 5,609,450 gld. Kakor

znano, se pa uradnikom od vsake zvišane plače prvo leto odtegne tretjina kot taksa, v tem slučaju tedaj od 10,016,450 gld. oziroma po odbitku dveh milijonov, ki odpadeta vsled črtanih dve in triletnic, od 8,016,450 gld., kar znaša 2,672,150 gl., ostane čiste potrebščine za celo prvo leto 2,937,300 gl. ali, kakor je sklenil proračunski odsek, za pol leta 1897. le 1,468,650 gld.

To je tedaj tista velikanska svota, katere je finančnega ministra tako grozno razburila, da je na najodločnejši način protestoval proti sklepu, da se ima regulacija uradniških plač izvršiti s 1. julijem 1897.

Kaj pa blagajniški prebitki, koliko jih vendar je? Leta 1894. je finančni minister konstatiral, da je po odbitku vseh stroškov koncem l. 1893. bilo blagajniških prebitkov 186 milijonov, in ker je g. dr. Bilinski pred kratkim sam priznal, da so že nekaj let sem blagajniški prebitki znašali na leto po 20 milijonov, to je, za toliko milijonov so dohodki vsako leto presega li stroške, so se blagajniški prebitki l. 1894. in 1895. pomnožili še za 40 milijonov, narasli so tedaj koncem leta 1895. na ogromno svoto 226 milijonov — ako pa kdo trdi, da jih ni toliko, naj se izkaže, kam so prišli. In od te velikanske, tekem malih let nagromadene svote ne more ali bolje rečeno ne sme država za svoje uradnike porabiti uprav beraškega zneska 1,468,650 gld. Za vojaštvo, za katero so brez vsacega ugovora velikanske svote vsako leto v proračunu, se sleherno leto prekorači proračun za 5 do 6 milijonov in nikdo ne vpraša, kako in zakaj, in kje je denar. Od kod pa jemlje država, da ta vsakoletna prekoračenja plačuje? Mari ne iz blagajniških prebitkov? Vsaj za toliko bili bi prebitki višji, ako bi se stroški za vojaštvo ravnali po proračunu. Za uradništvo pa, za to ubogo, že toliko let za zboljšanje svojega uprav neznošnega materijalnega stanja prosečo parvo država nima niti beliča, tudi pri svojih ogromnih blagajniških prebitkih ne? Žalostno, jako žalostno!

Listek.

Kronika.

Katoliško-narodna stranka je bila nekoliko v zadregi, ko jo je zadela naloga, izbrati pokojnemu svojemu voditelju naslednika. Odličnih, sposobnih in poučenih mož ima na izber, to se vidi v deželnem zboru, ali hotela je na rajnkega Kluna stolček posaditi moža, s katerim bi se lahko ponašala pred vsem svetom in zato se dolgo ni mogla odločiti, koga vzdigniti na katoliško-narodni štiti. Naposled pa se jej je posrečilo dobiti moža, s katerim se nobeden njenih najboljših mož ne more primerjati, moža, „hors concoure“ in to je po vsi ribniški dolini in tudi zunaj njenih mej dobro znani, hudo priljubljeni in grozovito čislani „lepi Nace“.

Stranki se more le čestitati, da se jej je posrečilo pridobiti tega redkega moža, kateremu je mati narava podarila toliko lepih lastnostij.

„Lepi Nace“ je Ribničan in se rad ponaša s svojim dovtipom. Že pred leti je dokazal, da ima humor, a neke posebne vrste. Tako je nekoč, a že odrasel mož, da je mogel z doma, povedal svojim starišem, da ga je okrajno glavarstvo delegiralo za voditelja pri občinskih volitvah v Strugah, na Gori itd. „Lepi Nace“ je šel z doma in se na tihem smejal, da se mu je ta „šala“ tako izborna

posrečila. Sploh ima navado, da ljudi „farba“, a ne iz hudobnega namena, le za šalo in zato mu delajo veliko krivico tisti, ki trde, da se rad laže.

Take vrste izboren „dovtip“ je naredil „lepi Nace“ leta 1883., ko se je cesar mudil v Ljubljani. Nace je bil takrat načelnik gasilnemu društvu in je v Ljubljani vzbujal občno senzacijo, ker je nosil zlat portepé, kateri so mu neki častniki hoteli kar na cesti vzeti. Mudil se je v Ljubljani precej časa, svojim starišem pa rekel, da ga hoče sam cesar pri sebi imeti. Tu se vidi, kako dober sin je „lepi Nace“! „Nafarbal“ je svoje stariše samo, da bi jim naredil veselje in dosegel je svoj namen, kajti poštna njegova mati se je blažena veselja kaj rada pobahala: Našega Nacka hoče še sam presvetli cesar pri sebi imeti.

Grdo in neopravičeno je torej, očitati „lepemu Nacetu“, da vedno laže, kajti dokazati se da, da govori vedno resnico, kadar iz samega „humorja“ ljudij ne „farba“. Če Ribničanje protestujejo proti temu in pravijo, da to ni humor in ribniška šegavost, jo pa imenujmo katoliško-narodno, na vsak način pa je ta „šegavost“ jedna pglavitnih lastnostij „lepega Naceta“.

Sicer pa ni nikaka skrivnost, zakaj Ribničanje ne marajo „lepega Naceta“. Ko je še živel gasilno društvo, je „lepi Nace“ kot njega načelnik naznanil, da bo glavni dobitnik pri tomboli, katero

je napravilo to društvo, 500 gld. vreden konj, ki pride s Hrvaškega. Ljudje, posebno Ribničanje, so pridno kupovali karte, a — konja ni bilo! Ljudje so se jezili in o „lepem Nacetu“ nič kaj laskavo govorili, a Naceta ni to nič motilo, bil je tako velikodušen, da ni nikogar tožil.

Pokojni kanonik Klun je poznal redke lastnosti Nacetove in posadil Naceta na županski stol, ter ga vedno branil in zagovarjal, že zato ker je Nace skrbel, da je gospod kanonik dobival občinski lov za primerno neznatno najemščino. „Lepi Nace“ sicer ni za občino nič storil, kakor ne za gasilno društvo, ali tega mu ne more nihče zameriti, saj je šel v samozatajevanju celo tako daleč, da še za svoje gospodarstvo nič storil ni, samo da se je mrgel po svetu razveseljevati.

Tako resnicoljuben, delaven in nesebičen mož je pač vreden, da pride v deželni zbor in katoliško-narodna stranka je lahko ponosna na tega svojega pristaša, zlasti ker je kremenit značaj, da malo taci.

Zdaj, ko dela „lepi Nace“ na vse kripnje, da bi bil izvoljen v deželni zbor, se mu je tudi ponudila prilika, pokazati, kako sila značajan da je. Moti se, kder misli, da je kdaj premenil svoje prepričanje. Nikakor ne, ker prepričanja sploh nikdar ni imel. Nace je dosleden v nedoslednosti. Vzlic svoji unemi za kanonika Kluna se je lani

Državni zbor.

— Na Dunaju, 16. oktobra.

Najmlajši slovenski poslanec dr. Šušteršič je danes dosegel neke vrste uspeh, kateri bode „Slovenec“ brez dvoma izkoristil kar največ mogoče. Utemeljevanje svojega predloga je začel v slovenskem jeziku, ne morda iz ljubezni do slovenščine, — kdor v svoji rodbini zemški govori, temu je težko verjeti, da bi ljubil slovenski jezik — nego zaradi — reklame. Take reklame je dr. Šušteršič teli bolj potreben, ker je na glasu kot mlačnež v narodnem oziru, ker je znano, da je svoj čas zlagal nemško-nacionalne pesmi in zato tudi njegovi najnovejši navdušenosti za slovenščino ne priznavamo nikake vrednosti.

Zbornica je v današnji seji dognala generalno debato o domovinskem zakonu. Novega niso govorniki nič povedali. Takom debato stavljeni so bili glede tega načrta trije predlogi, o katerih se je danes predlagalo. Pradeje v predlog, naj se uvede obliqatorno zavarovanje za slučaj starosti in onemoglosti, je bil odklonjen, isto se je zgodilo z predlogom dunajskega posl. Noskeja. O njega prvem predlogu, naj se načrt vrne odseku, se je glasovalo po imenih. Bil je s 76 proti 195 glasom odklonjen, in odklonjen je bil tudi drugi njegov predlog, naj se poskrbi za razbremenjenje prizadetih občin, pač pa je zbornica z veliko večino sklenila, da je o predloženem načrtu začetni specialno debato.

Na vrsto je potem prišel Hauckov nujni predlog, naj se skličejo deželni zbori še pred novimi državnozborstvi volitvami, da sklenejo, naj li bodo volitve direktne ali indirektno. Hauck, Morre, Kaiser, Schücker, Pernerstorfer in Bareuther so vlado jako ostro prijemali, dočim je ministeraki predsednik grof Baden izjavil, da ne ve, bode-li moč sklicati dež. zbere, ker je to odvisno od tega, če poslanska zbornica vse potrebne, neodložive reči pravočasno reši.

Hauckov predlog je dobil pri glasovanju 103 glasove, proti njemu je bilo oddanih 98 glasov, dasi je torej dobil večino, je bil odklonjen, ker večina ni bila dvotretjinska.

Odklonjen je bil tudi Schlesingerjev predlog, naj se drž. uradnikom najnižjih štirih činovnih razredov odpusti plačevanje 3% prispevka za pokojninski fond za tako časa, dokler se ne izvrši regulacija uradniških plač.

Potem je prišel na vrsto nujni predlog Šušteršiča, s katerim se zahteva, naj bode posojilnicam dovoljeno, vzprejemati branilne vloge tudi od nečlanov.

Šušteršič je svoj predlog začel utemeljevati v slovenskem jeziku, poudarjajoč, da ima slovenski jezik v drž. zboru iste pravice, kakor vsi drugi jeziki. Nemški nacionalci so jezno klicali: Schluss! Slovani — razen Poljakov — so ploskali. Šušteršič je potem svoj predlog nemški utemeljeval in razen slučaja v Podgradu, kateri je bil že Vošnjak navedel v svoji interpelaciji, navedel še jednak slučaj iz St. Petra pri Gorici.

penjal narodni stranki kot kandidat za deželni zbor, zatrjujoč, da je naroden in svobodomiseln. Letos se je zapisal klerikalca kot katoliško-naroden mož, a zelo se vara, kdor meni, da je res to, kar se dela. V Solražci je šel pred kratkim v družbi liberalcev slovesno rekel, da ni mož, kdor ni liberalen, kar pa osvetljuje njegov značaj posebno dobro, je pisano, katero je pisal v Kočevje jednomu najuplívnejših ondotañ gospodov. V tem pismu se pouija „lepi Nace“ Kočevcem za poslanca in zatrjuje, da je le pro forma Slovenec in klerikalec, a da je v srci z njimi, da je liberalen in nemški navdahanjen, dokaz tega, da ima Nemko za ženo.

Takta doslednost in značajnost priporoča meža jako dobro, za tako resnicoljubnega in značajnega katoliško-narodnega domoljuba je vredno, da dela stranka na vso moč. Nekateri duhovniki so po višjem naročilu za „lepega Naceta“ nepopisno navdušeni in se za njega izvolitev počeno pehajo. Drastičen dokaz tega prizadavanja je okrožnica kaplana Dom. Janež. Ta klasični spis slóve:

„Sv. J. J. Prijatelj presv. Srca, prosi za nas! — (100 danj odpustka!) — Dajte od hiše do hiše! —

Volilni možje na Hebu!

Jutri ob 9. uri je volitev za deželnega poslanca. Naše katoliška, duhovska stranka voli

Ministerski zastopnik baron Call je odgovoril, da bo ministerstvo počakalo, kaj ukrene pristojna instanca, kateri so se podale pritožbe in obljubil, ako bode stvar zrela, da vlada posojilnicam ustreže.

Dr. Šušteršičev predlog so podpirali dr. Laginja, kateri je pojasnjeval razmere primorskih posojilnic in govoril za posojilnico v Kopru dalje Exner in Szczepanowski. Zbornica je z veliko večino vzprejela nujnost dr. Šušteršičevega predloga.

Konec seje je dr. Ferjančič interpeliral vlado in prosil, naj postavi v proračun za l. 1897. primeren znesek za draginjske doklade drž. uradnikom v Ljubljani.

Prihodnja seja bo v ponedeljek.

V Ljubljani, 17. oktobra.

Češki narodni svet. Po čeških listih se že dolgo razpravlja, da bi se osnoval češki narodni svet, ki bi vodil vse češke javne zadeve na Češkem, Moravskem in Šleziji. V tem svetu bi bili češki državni in deželni poslanci in še nekaj drugih vplivnih mož. Posebno Šlezani žele osnovo tacega sveta, upajo, da bi se drugi Čehi nanje bolje ozirali. Tak svet bi bil tudi zaradi tega pomenljiv, ker bi nekako dokazoval celokupnost dežel češke krone. Dosedaj so češke stranke na Šlezijo obračale nekoliko premalo pozornosti.

Češki Nemci. Jedva so nekateri nemški liberalni listi izjavili misel, da bi češki Nemci izstopili iz deželnega zbora, če se vlada ne bode na Neme bolje ozirala, že se slišijo od nemško-narodne strani glasovi, da bi to bila strahopetnost. Pogumna manjšina mora vztrajati na svojem mestu. Če se v zboru ne more ničesa doseči, pa vsaj lahko kaj prepreči. Ravno tako pa tudi nemško-narodni listi drugi za drugim ugovarjajo razdelitvi Češke po narodnostih in se postavljajo na stališče, da je treba gledati, da se ponemčevanje razširja. Vidi se, da narodni Nemci vsem nasprotujejo, kar se izmislijo nemški liberalci, da bi pokazali svojo narodno odločnost.

Volilno gibanje na Ogerskem Na Ogerskem je že navada, da ob volitvah teče kri in več ljudij pobijejo. Vse stranke, zlasti pa vladna napaja ljudi. Tako bode tudi letos. V also-kubinskem okraju je te dni se srečalo več agitatorjev vladne in ljudske stranke. Mej njimi je bilo tudi nekaj žensk. Vladni agitatorji imeli so žandarje pri sebi. Brez žandarjev se ne upajo v slovaške vasi. Vladni agitatorji pod varstvom žandarjev jeli so zabavljati proti ljudski stranki. Ko so agitatorji ljudske stranke nekaj jih jeli zavračati, so jih napali s koli in noži. Žandarji niso mirili, temveč so vladnim pristašem pomagali pretepati nasprotnike. Več pristašev ljudske stranke je nevarno poškodovanih, dve ženski celo smrtno. Zavaljo tega dogodka nastala je mej prebivalstvom velika razburjenost. Po vaseh se vladni in pristaši ljudske stranke zmerjajo in drug drugemu prete s silo in požigom.

g. Mrbarja iz Prigorice, nasprotna, liberalna stranka volig Višnikarja, torej imamo na izbor! Mi pa ne bomo izbirali, mi imamo že izbranega, ker smo Potočani možje, ki volimo tako, kakor nam svetujejo naši dušni pastirji, ker mi smo od Boga Vam dani učeniki in voditelji, torej z nami držite in znaga je naša! Nubeden naj doma ne ostane, kdor plačuje 5 gl. davka; delo ostane, volitve minejo. Nekaj časa porabiti za dobro stvar, to je prav, vredno pravega moža. Pridite torej in mi volimo, kakor rečeno, gosp. Mrbarja, ne pa gosp. Všaikarja. Povabi Vas iz Tabra Bog in Vaši duhovni, torej z Bogom v vojsko, Bog je z nami, mi z njim in kdo nam more, koga se bojimo? Torej pridite! Možje naj volijo, žene in pa otroci molijo, in tako bo šlo! Na Taboru 12. 10. 96. Dom. Janež, kaplan.“

Temu fulminantnemu oklicu novodobnega Tecla so se volilci seveda odzvali. Prišli so drugi dan množtevilno na volišče, ker jih je zlasti vlekla obljuba, da dobe 100 danj odpustka in izbrali so volilne možje, kateri bodo soglasno oddali svoje glasove — g. Višnikarju!

Na vsak način bode bližajoča se deželnozborna volitev jako zanimiva, ker se bode pri njej rešilo principijalno vprašanje, sme-li v resnih časih igrati politično ulogo — šalivec. Y.

Vsake volitve na Ogerskem pokažejo, da so Madjari ostali popolni Azijati, da vzlic tisočletnemu bivanju v Evropi si še niso nič navzeli evropske kulture in civilizacije. Seveda o svobodnih volitvah se pri tacih razmerah govoriti ne more.

Umorjeni vezir. Te dni našli so v Tetuanu v ječi umorjenega bivšega velikega vezirja Džamaja. Obлека njegova je bila vsa okrvavljena in raztrgana, kar kaže, da se je hudo ustavljal morilcem. Džamaj se je bil udeležil zarote proti sedanjemu maročanskemu sultanu, katera je imela namen sultanovega brata Muleja Mohameda spraviti na prestol. Umorjen je najbrž na povelje sultanovo. Sultan je namreč imel še vedno strah pred velikim vezirjem, posebno ker prebivalstvo tudi ni z njegovim vladanjem zadovoljno.

Shod nemških socijalnih demokratov je zboroval te dni v neki vasi blizu Gothe, ker v mestu niso mogli dobiti za shod potrebnih prostorov. Na shodu se je sklenilo, da se bodo poganjali za popolno enakopravnost kmetijskih delavcev z obrtnimi. Menda hočejo za kmete tudi osemurni delavnik. O kmetem vprašanju se na tem shodu ni govorilo. Jedenkrat so bili nemški socijalisti se tudi lotili kmetkega vprašanja, a so spoznali, da o tem vprašanju nimajo niti najmanjšega pojma in potem o kmetu molče. Ravno tako malo bode pa naša jugoslovanska demokracija kako sredstvo za rešitev kmeta, če tudi se je s kmetiskim vprašanjem jela baviti in namerava o tem prirediti neko enketo. Druzega tako ne vedo, kar čitajo v nemških socijalistiških spisih. Če nemški socijalisti nič ne vedo o tej stvari, tudi naši ne bodo ničesa uganili. Avstrijski socijalisti so tožili, da imajo v naši državi ljudje premalo pojma za njih nauke. Po njih mnenju je avstrijsko prebivalstvo premalo izobraženo. Potem so pa vzdihovali, da jim ne dostaje denarja, zlasti za volilno agitacijo.

Harcourt, ki bi po Roseberyju imel prevzeti vodstvo liberalne stranke na Angleškem se tudi misli umakniti političnemu življenju. Za stranko ni ugodno, da se njeni vodje tako umikajo. Sodi se, da tudi Harcourt ni zadovoljen s postopanjem Gladstonevim glede armenskega vprašanja. Boji se namreč, da pride od novega klanja v Carigradu, sko se bode v Angliji dosti agitovalo proti Turčiji. Drugič bi pa fanatčni Turki utegnili napasti angleške podložnike, kar bi Anglijo spravilo v velike težave, če se druge vlasti ne odločijo, da puste Turčijo svoji osodi.

Slovansko Sokolstvo.

„Tržaški Sokol“ je poleg ljubljanskega Sokola v minulem poletnem času mej vsemi slovenskimi sokolskimi društvi razvijal največje delovanje in živahno spolnoval svojo nalogo. Pri veliki akademiji pokazal je lep napredek v telovadbi, katera se goji pod vodstvom učitelja brata Nehronyja prav sistematično. Za socijalnega narodnega življenja razvoj pa so bili posebno znameniti njegovi 4 večji izleti v Devin (po železnici) na Razdrto (na voze) v Devin (po morju) in posledajni v tržaško okolico k sv. Križu. Povsod je vrlil „Tržaški Sokol“ nastopal prav častno in pokazal, da izpolnjuje vestno in zavedno svojo dolžnost. Naj bi to mogli reči tudi o vseh družih slovenskih sokolskih društvih!

Nekaj sokolke statistike Časopis „Sokol“ je priobčil pod naslovom „Sokolstvo v kralovstvi Češkem roku 1895“ kolikor moči natančno statistiko sokolskih društev na Češkem. Temu članku povzemamo sledeče podatke. V 254 društvih (59 društev je poslalo deloma nerabljiva deloma ni poslalo nobenih izkazov) je telovadilo 7247 členov. Maj njimi je bilo delavcev in rokodelcev 4673 (64.4%); kmetov 351 (5%); visokošolcev, uradnikov, učiteljev, doktorjev itd. 1416 (19.5%); trgovcev in obrtnikov 807 (11.1%). Kakor se vidi, je največ telovadcev delavskega in rokodelskega stanu. V 27 društvih so telovadili sami delavci in rokodelci; v jednom sami kmetje. K vojakom so vzeli 755 telovadcev t. j. 8.9% (l. 1894.: 654 t. j. 8.2% l. 1893.: 560 t. j. 7.9%). Odstotki k vojakom vzeti Sokolov se večajo, kar priča o velikem vplivu telovadbe na telesni razvoj. Največ Sokolov novakov je imela župa Husova: 14%. Šolarjev in gojencev je telovadilo 2483 v 193 društvih. Predtelovadcev je bilo 979, predtelovadskih pomagilcev 415. Vsaki predtelovadec pripada na 8.6 telovadca. Lastnih telovadnic je imelo 22 društev. Premoženje češkega sokolstva na Moravskem in Češkem je znašalo leta 1895 1 milijon 23 228 gl., od katerih pripada 911.590 gl. na društva v češkem kraljestvu. Največje premoženje imajo: „Sokol“ v Plznu (84.254 gl.), v Pragi (64.929 gl.), Plaňanih (30 500 gl.), Chrudimu (29 173 gl.) in Jičnu (28 000 gl.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. oktobra.

— (Mestna višja dekliška šola) Kakor znano, je obč. svet na predlog kuratorija mestne višje dekliške šole imenoval za nadzorovalno damo gospo. Wessner. Kot pomožne učitelje je kuratorij sklenil nastavit: Gosp. prof. Ivana Macherja za fiziko in prirodopisje, g. prof. Frana Orožna za zgodovino in zemljepisje, gospo. Boženo Srnčevico za francoščino, g. suplenta višje realke Al. Šubica za risanje, g. učitelja višje realke Frana Bruneta za telovadbo, in g. mestnega učitelja A. Razingerja za petje. Ravnatelj gosp. dr. L. Požar učil bode slovenščino. Kuratorij je v zadnji svoji seji določil tudi proračun za l. 1897. in rešil nekatere druge, manj važne zadeve.

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Jutri se bode predstavljala priljubljena igra s ptejem „Brat Martin“. Z ozirom na sinočni izredno veliki uspeh opere „Faust“ je vodstvo odločilo, da se ta opera ponovi že v torek, 20. t. m., na kar opozarjamo občinstvo že danes, ker so došla iz raznih krajev vprašanja, kdaj bode repriza „Fausta“.

— (Dijaško podporno društvo „Radogoj“) oddalo je letos več novih štipendij. Ker pa dotični dijaki do sedaj niso razpoznali, na katerem vsučilišču se bodejo vpisali, pozivljajo se, da svoje adrese društvenemu blagajniku gosp. Ivanu Plantanu c. kr. notarju v Ljubljani, čim preje naznanijo.

— (Narodna ravnopravnost.) Dne 22. septembra se je odposlal iz Ljubljane brzojav v Krško, kamor je došel še le čez 28 ur. Stranka je vsled tega imela več sitnosti in kake 4 gl. škode. Pritožilo se je. Pritožba je bila sestavljena v slovenščini, a nanjo je došel nemški odgovor, v katerem se je pritožba odbila. Gospoda pri poštnem ravnateljstvu še menda sedaj ne ve, kako se glasi člen XIX. državnih osnovnih zakonov. V devetindvajsetih letih niso našli časa, da bi se bili seznanili z njim.

— (Slovensko gledališče.) Repertoir slovenske opere sicer še ni bogat, pač pa obsega zgolj skladbe, katerih slava se razlega po vsem svetu in katerih krasota se občuduje povsod, koder živé glasbo ljubeči ljudje. Med vsemi deli našega repertoirja zavzema poleg „Prodane neveste“ najznamenitejše mesto Grandov „Faust“. Vsakdo se še spominja sijajnega triumpfa, kateri je slavila ta opera na našem odru v lanske sezoni, triumpfa, kateri je toliko bolj uvaževati, ker so posamične moči po premijeri nekoliko opešale in niso bile reprize take, kakor prva predstava. Šele včeraj je slovensko občinstvo spoznalo vse izredne lepote „Fausta“ in sicer po zaslugi predstavjalcev in predstavljalk. Gdčna. Ševčikova se je že lani v ulogi Margarete tako odlikovala, da jo je vse občudovalo, a letos beležimo z zadoščanjem, da je prav v tej ulogi znatno napredovala in se povzpela do toliko dovršenosti in popolnosti, da je bilo občinstvo očarano. Popolnejše Margarete nego je gdč. Ševčikova, si skoro ne moremo misliti, in da je bilo tudi občinstvo soglasno tega mnenja, to pričajo iskrene in živahne ovacije, katero je prirejalo dični umetnici v dokaz svojega priznanja in najsrčnejših svojih simpatij. Poleg gdč. Ševčikove se je odlikoval že lani in tudi letos g. Noll, čigar glas je še vedno mladostno svež in zvonek. Temu, kar smo tekom lanske sezone pisali o g. Nollu kot Valentianu in pisati nismo mogli drugače nego jako pohvalno, nimamo nič dostaviti. Občna pozornost se je pri sinočni predstavi seveda koncentrovala na nove moči, zlasti g. Fedyczkowskega. Reci kdo kar koli, priznati se mora, da je bil g. Vasiček kot Mefisto izvrsten in so bile laskave ocene, katere smo lani pisali o njem, kadar je nastopil v tej ulogi, popolnoma zaslužene. Odkrito pa prisnavamo, da se gosp. Fedyczkowski ne more primerjati, da ga je gosp. Fedyczkowski prekosil v vsakem osiru. Že samo zaradi Mefista se izplača, priti na predstavo „Fausta“. G. Fedyczkowski polni, lepi in simpatični glas smo šele sedaj spoznali, a pel je svojo ulogo tako izborna, da mu gre najpopolnejše priznanje. In kako je g. Fedyczkowski igral! Znano nam je bilo, da je jako dober igralec, a v tej ulogi nas je prepričal, da je tudi kot predstavljalec umetnik. Ako rečemo, da smo veliko več čakali, nego smo sploh pričakovali in da na sinočnem uspehu ne čestitamo samo gosp. Fedyczkowski, nego tudi naši operi, povedali smo dovolj! Glede gosp. Binderja se izpolnjujejo nadeje, katere smo gojili in tudi izrazili. Pri sinočni

predstavi je prišel njegov lepi glas sploh, zlasti pa v lirskih momentih, do popolne veljave. G. Binder je pel tako mило, s tolikim čustvom in tako naravno in neprisljano, da je vsakomur pretresel srca. Občno se je tudi občudovala njegova izredno čista vokalizacija, sicer pa se je tudi z zadovoljstvom prisaalo, da vidno napreduje kot igralec. Včerajšnji nastop potrjuje povsem našo sodbo, katero smo o gosp. Binderju izrekli po prvi predstavi „Trubadurja“, da ima nenavadno krasen glas in da ga čaka lepa umetniška karijera. — Malo ulogo Siebela je tudi letos pela gdč. Polakova in sicer jako dobro in tako presrečno, tako mило in ljubozljivo, da je v polni meri zaslužila aplavz na odprti sceni, s katerim so bili tudi gdč. Ševčikova, g. Binder Noll in Fedyczkowski opetovano odlikovani, dočim je konceza vsacega dejajsa domel po dvorani pravi vibar odobravanja in ploskanja. Končno moramo pohvalno omeniti tudi gdč. Vetrovo, katera je iz neznatne svoje uloge naredila vse, kar se sploh narediti da. Celotni uspeh, h kateremu je tudi znatno pripomogel zbor, je bil velikanski ter je večster Bemšek lahko nanj posoren. Pojavile so se sicer tu in tam male nesigurnosti, ali take se primerijo tudi na prvih opernih gledališčih in ne smejo nikdar uplivati na sodbo. Veselje se lepega uspeha, kateri je dossegla naša opera, kanstatujemo h koncu še to, da je bilo gledališče rasprodano.

— (Kanonik dr. Boštjan Elbert) pride, kakor se po Štajerskem pripoveduje, za škofovega nadoskrbnika v Gornjigrad. Gornjegradčani se že veselo, da se iznebe potem sedanjega silovitega in mogočnega oskrbnika, jako nestrpnega nasprotnika Slovencev. V Ljubljani za dr. Elbertom tudi ne bomo žalovali, torej bode vsem ustrezno.

— (Znižano vozništvo) na državnih železnicah je dovelo železniško ministerstvo tistim dijakom, kateri se skupno in pod nadzorstvom svojih učiteljev peljejo na kak izlet in sicer v drugem ali v tretjem razredu. Voznina se se zniža tem dijakom za 50 odstotkov.

— (Kaj pomeni beseda „podrepnik“?) Jezikoslovcem je te marsikatero besedo raslaganja delalo velike skrbi, a nobena še ni delala juristom toliko preglavice in še nobena ni radovednejšem pruzročila toliko stroškov, kakor beseda „podrepnik“. Kakor znano, se je čutil gosp. Frančišek Pavletič, Mahničev pod-pornik v Gorici, po tej besedi žaljenega na časti. Gosp. Pavletič je sam jurist, že star jurist, in je svoje juristično znanje izkoristil ter sam napisal tožbo zoper naš list. Trdil je v tožbi, da je beseda „podrepnik“ psovka. Naš urednik se je postavil na drugo stališče in dokazoval, da pomeni „podrepnik“ le usiljivega človeka, da pa ni psovka. Prvi sodnik se je pridržal mnenja g. Pavletiča, gosp. dr. Sušteršiča in g. dr. Wurabacha ter smatral besedo za psovko, kar je g. dr. Sušteršiča navdalo s tolikim veseljem, da je spisal za „Slovenca“ posebno notico, v kateri je zamgomno razglasil doseženi uspeh in pri tej priliki svojo pisarno toplotno pripravil. Ker pa nismo mogli verjeti, da bi bil „podrepnik“ psovka in ker prvi sodnik ni raztolmačil pomena te besede, pritožil se je naš sodnik na drugo instanco. Njegov zastopnik g. dr. Tavčar je tolmačil besedo tako, kakor jo tolmači najkompetentnejši ponavalec našega jezika g. prof. Pleteršnik, češ, da pomeni človeka, ki se kovu za sukno obsesi, „Schleppträger“. Gosp. dr. Ahačič, nadomestovalec dr. Sušteršiča, je razvel stališče svojega klienta in z veliko umno dokazoval, da je „podrepnik“ nasclizman od podrepnika Schweiffiege, da pomeni tisto nadležno muho, katera v vročih poletnih dneh trpinči ubogo žival Dostipna izvajanja g. dr. Ahačiča so sicer občudala veliko veselost sli žel, da se tudi drugo sodišče ni lotilo verbalne interpretacije tega vprašanja, tako da niti danes, ko se je bavilo s tolmačenjem besede „podrepnik“ 8^{1/2}, juristov, štirje advokate in štirje sodniki ter g. Pavletič, in vzhle ogromnim stroškom, katere je pruzročila ta pravda Mahničevemu pod-porniku, ne vemo kaj prav za prav pomeni beseda „podrepnik“.

— (Stavbena kronika) Listovke in Lahi so začeli Ljubljano zapoščati, in pesem, ki velja navadno le „Lastovkam v slovo“, velja to jesen tudi Italijanom in stavbarnim delom. Skoro iz vsakega poštoega vlaka moči ti ven kacib 40 do 60 razmršenih furlanskih glav, ki se rogajo reže: „Addio Lubiana!“ Dvadesetven zaslužek v tednu, to seveda še za polento ni, kamoli za obleko in družino! Te tri do štiri tedne bomo torej še nekoliko zidali, gradili, sušili in snažili, potem bo finale za to leto. Stavbišče za vladno poslopje se trebi in za kopanje temelja prireja. Stavba bo dvonadstropna s stolpičastim voglom. Dela pri zgradbi Cacakove hiše ob Emonski cesti, zlatem Avg. Zibmayerja de lavnice na Koslerjevih dedičev zemljišči in Bartlove hiše na Starem Trgu so začasno ustavljena. Zgradba hiše gospo. Schinzljevne na sv. Petra cesti je v tiru. Nova dvonadstropna hiša mizarja g. Widmayerja je dograjena in pokrita ter se sedaj od znotraj snaži,

istotako dvonadstropna hiša gospo. Zhuber Tavčarjeve na Marije Terezije cesti Dela pri zgradbi Bayrjeve hiše v Parnih ulicah so malodane dovršena. Blaznikova hiša na Starem Trgu je dodelana in pokrita, istotako Kleinmayrjeva v Kolodvorskih ulicah in Treotova vila v drevoredu. Pri sv. Jakoba in (trnovski cerkvi bodo do konca oktobra dovršili, pri prvi mali stolpič, pri drugi strešni nastavek in dr.; pri sv. Petra cerkvi bodo pročelni zid in zidarska dela pri obeh zvonikih pri ugodnem vremenu morda do sredi novembra dovršena. Demoliranje deželnih poslopj se prične v kratkem. Promet mimo knežjega dvorca je skozi Gospodskino in iz Vegovih ulic zaprt. Vreme je bilo ta teden skrajno nengodno.

— (Glas iz občinstva) Odličan meščan nas je dogovorno z mnogimi drugimi meščani naprosil, da objavimo naslednje vrste: Včerajšnja notica o nameravani gradnji novega gimnazijskega poslopja na prostoru med „Narodnim domom“ in „Kolizejem“ je hišne posestnike, trgovce in sploh vse prebivalce Meestnega trga, Starega trga, Florijanskih ulic, Gradšča itd. kaj neprijetno drnila. Za božjo voljo, so li poklicani faktorji spali, da niso slišali razbčnih želja glede prostora za novo gimnazijo, izrečenih že opetovano ne samo iz prebivalstva nego tudi po časnikih? Ali je mari meščanom in prebivalcem sploh vse jedno, kje da se novo poslopje sezida, ali v Šiški ali pa bolj v sredini mesta? Ali se ne jemlje nič ozirov na koristi hišnih posestnikov, meščanov, trgovcev in sploh na veliko množino rodbin, ki se žive ob dijaki? Znano je, da največ ljudstva prebiva v omenjenih delih mesta, ker so stanovanja primeroma najcenejša. V novih palačah ne bodo dijaki stanovali in primorani bodo — vsaj velika večina — se ali v Šiško preseliti, ali pa si bodo morali posebno po zimi in v grdem vremenu vozove najemati, da pridejo v pravem času v šolo. Ali nimamo v sredini mesta najpripravnější prostor za tako zgradbo? Ali bi ne ugajal prostor knežjega dvorca vsem zahtevam, kakor se je že nedavno tega javno nasvetovalo? Prebivalci notranjega mesta, Starega trga, Florijanskih ulic, Gradšča, Spodnjih Poljan itd. ganite se! Neglejte zaspano, kako se vam krub — kos za kosom — odteguje. Protestirajte proti zidanju novega gimnazijskega poslopja na perifireji mesta! Še je čas! Ali ne čutite slabih posledic, da se je na primer kolodvor dolenskih železnic tako daleč izven mesta postavil, sli ne občutite slabih posledic zadnjega potresa, vsled katerega se je deželno sodišče, dekliška šola, jeteišnica na gradu itd. drugam premestilo. Torej pozor, dokler je še čas! Predlagam torej, da se pobrigajo veljavni močje za to zadevo in da skličejo v to svrhu shod vseh interesovanih, kateri bi potem v tem oziru daljše korake storili. Prepričan sem, da se občinski svet ne bode upal opravičene želje večine prebivalstva ljubljanskega mesta prezirati.

— („Café restaurant“ v „Narodnem domu“) se tvori danes zvačer s koncertom vojaške godbe. Za sinočni se je zbralo po gledališki predstavi v gostilniških prostorih mnogo narodnega občinstva, kateremu je restauracija jako ugajala. Prostorji so visoki, lepi in električno razsvetljeni, postrežba točna, jedi in pijače izvrstne in po ceni.

— („Studentenheim“ celjski) šteje letos 30 gojencev, ki plačujejo po 20, 30 in 40 gl. na mesec. Slovenca med njimi ni nobenega, če tudi bi bili radi celjski Nemci katerega ujeli. Celjski nemškutarji jih kaj ponosno gledajo, kadar marširajo v šolo, češ, to je njih nada in njih naraščaj. Prevzetno koraka s dijaki prof. Duffek, ker njemu strer nekaj nese. Čudimo se le, da učna uprava to dovoljuje, ker je vander profesorjem prepovedano, imati na hrani dijake iz istega zavoda, na katerem pončujejo. Mari za celjske nemške profesije ne veljajo ukazi učnega ministerstva?

— (Razstava sadja celjske kmetijske podružnice) je bila dne 11., 12. in 13. t. m. Namen razstavi ni bil povzdigniti sadjarstva, temveč z njo se je le hotela delati nemška propaganda. Udeležili so se je največ nemškutarji. Vrnila se je v čisto nemškem duhu. Pozdravi so bili vsi samo nemški, kakor da je Celje kje na Predarliskem ali Solnogrškem. Razstava je bila jako ponižna, posebno ker se ni udeležila savinjska dolina, kjer je sadjarstvo najbolje razvito. Vrli Savinčani niso hoteli povzdignovati slave celjskega nemškutarstva. Razstava je Celjanom pokazala, da nemškutarja tudi na Doljenjem Štajerskem več ne vleče. Značilno je, da so vsi odborniki, — celjski nemškutarji — odlikovani z darili.

— (Požar v oljarni) V oljarni pri Zidanem mostu je v noči od 6. na 7. t. m. se bilo unelo žaganje, ki se rabi za čistenje olja. Unela se je tudi kad, v kateri je bila spravljeno olje. Da se je ogenj zapazil pol ure pozneje, bila bi vsa tovarna pogorela. Tako je pa le 3000 gl. škode.

— (Ponarejene krone) V Senožalah so orožniki aretovali posestnika Jožefa Čehovina iz Hrenovic, ker je izdajal dosti dobro ponarejene krone. Čehovin trdi, da jih je dobil od nekega peka, pri katerem je menjal petak, a kaže se, da jih je sam naredil.

— (Sličice iz Istre) „Edinost“ piše: Čitatelji dragi, poletite z nami v občino motovunsko, okraja poreškega. Tu kraljuje italijanska stranka. Ljudje pa so že davno šepetali, da v občinski

blagajni ni vče tako, kakor bi moralo biti, da se gode stvari, o katerih ne bi hoteli italijanski kolovodje, da bi prišle na svetlo. Saj je celo poreška „Istria“ govorila o neki — „krizi“. Resnica je le ta, da so v Motovunu uveli natančnejšo preiskavo. Do nedavno je načelnikoval tam neki Tomasi. Ko je le ta prevzel županstvo, znašala je imovina občine 80 000 gld. Dosedaj je dokazala preiskava, da se je zmanjšala za 30 000 gld., katere svota se ni potrošila ni tu ni tam. Občinski tajnik je hotel obrniti hrbet svoji hiši, a so mu zabranili oči, ki imajo v svojih rokah moč in bajonete. Govori se, da so v zadnjih treh letih potrosili 300 gld. za same — metle! (Ardigata — to so pometali. Vsklik stavčev.) Ali so tako drage metle v Motovunu? — Druga sličica. V Zrenju smo, blizu glasovitega Oprtja, tudi okraja poreškega. Minolo soboto so imeli tam volitve upravnega sveta. Vodil je te volitve seveda občinski načelnik iz Motovuna. Volilcev je došlo toliko, kakor še nikdar. Naša stranka je bila v ogromni večini. Naših je bilo kakih 150, nasprotnikov kakih 20. Pričela se je volitev. Isto je vodila italijanska komisija. V oči gled takemu številnemu razmerju mej našimi in italijanskimi volilci posegla je komisija po že znanem, mnogo rabljenem receptu: Corriger la fortune! Ogromni večini volincev pa ni bilo po misli to. Hkrati je navstal krik in vik v volilni sobani. Izvedši, kako postopa komisija, so sklenili naši volilci, da ne pojdejo v dvorano. Zastonj je čakala komisija na volilce. Slednjic je komisija pobrala spise in gospod načelnik se je srečno povrnil v Motovun. Vsekako je bil zadovoljen, da se je italijanska stranka tako lepo izognila hrvaški zmagi. Tako se vrše volitve po Istri. Pa naj reče kdo, da ne živimo v ustavni in svobodni pokrajini! Vsekako zanimive sličice to, ki se vse vse vkup harmonično združujejo v veliko sliko — italijanskega nadvladja nad slovansko večino.

* (Nalivi.) V raznih evropskih pokrajinah so bili včeraj velikanski nalivi. Na Gorenjem Štajerskem je voda poškodovala ponekod ceste in železniške proge, tako, da se je moral promet ustaviti. Isto tako je na Tirolskem. Furlanska ravan, avstrijska in laška, je deloma preplavljena, nasadi so pokončani. V Rimu je jeden del mesta pod vodo, isto tako so tudi drugod po Laškem in Francoskem vode stopile čez obrežja in preplavile svet ter naredile škode na milijone.

* (Potres) Včeraj zjutraj je bil v Rimu in in v nekaterih mestih na Rivieri precej močan potres, kateri se je čutil tudi na morju.

* (Poldrugi milijon frankov) je carja samoga veljal tridnevni obisk v Parizu. Za poprava poslaniškega poslopja je veljala 800.000 frankov, za siromake je dal car 100.000 frankov, za poslaniške slugе 10 000 frankov, drugo pa se potrosilo za nekaj zajutrekov in obedov.

* (Nazarenstvo mej Srbi) Zadnji čas se nazarenstvo mej Srbi močno razširja. Samo v Bavaništu pri Vršču je 107 odraslih ljudi prešlo v nazarenstvo. Srbski listi javljajo, da ga ni kraja v Sremu in v Banatu, kjer bi Nazarenci ne agitovali tako, da je nazarenstvo postalo pravoslavni cerkvi v teh krajih že jako nevarno. V Belemgradu imajo Nazarenci lepo cerkev, katero zovejo „dvorano miru.“

* (Hudiča se boji!) V Kolmarju v Alzaciji je lastnik neke gostilne, kjer se shajajo „framazoni“ naročil nekemu mizarškemu mojstru, naj izvrši neke poprave. Gostilničar je poslal večkrat po zidarskega mojstra in ker tega se ni bilo ga je šel sam iskat. Zidarski mojster je ponudeni zaslužek odločil: „Ker ne dela v dvorazi, koder se framazoni s hudičem pečajo.“ — Mož je gotov čital poročila o protiframazonskem shodu v Tridentu.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Gosp. Radoslav Silvester, blagajnik Vipavske podružnice, 22 gld. 36 kr. letnine in 2 gld. iz nabiralnika pri gosp. Perhavcu; podružnica Apače po gosp. predsedniku Antonu Božiču 20 gld. 60 kr. letnin in g. Juli Južna pri Sv. Juriju ob Taboru iz nabiralnika v gostilni pri „Pošti“ 5 gld. 80 kr. Zahvaljujoč se požrtvovalnim darovalcem kličemo: Živel nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Uredništvu našega lista je postal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Val. Žun, pravnik na Dunaju 2 kroni 54 vin. kot preostanek zneska za telegram, poslan, pa ne priobčen v „Edinosti“ povodom otvoritve „Narodnega doma“. (Ker so se razburjeni duhovi že nekoliko polegali in narodni stvarni na ljubo, ki bi vsem morala biti prva, ne moremo niti mi prijaviti osebnih napadov telegrama. Op. uredništva.) — Živel redoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— „Cosmopolis“ ima v zvezku X. naslednjo vsebino: Walter Rymond: A son of a Saint; Max Müller: Musical Recollections; Georg Moore: Since the Elizabethans; Captain Pasfield Oliver: Madagascar as a French Colony; Arthur B. Walkley: The Theatre in London; Henry Norman: The Globe and the Island. — Paul Bourget: Voyages III. Neptunevale; P. I. Proudhon: Napoléon et Wellington, papiers inédits publiés par Clement Rachel; Ivan Tourguéeff: Lettres inédites, publiées par Halpérine Kaminsky; Emile Faguet: Le Livre à Paris; F. de Pressensé: Revue du Mois — Herm. Sudermann: Das ewig Mäneliche; Theodor Barth: Der Kampf um das weisse Haus in Washington; Theodor Fontane: Der achtzente März; Max Lenz: Jahrbuderts Ende vor hundert Jahren und jetzt; Otto Neumann-Hofer: Das Theater in Berlin; Ignatius: Politisches in deutscher Beleuchtung. Cena zvezku 1 gld. 25 kr. Naročila vzprejema knjigo-tržnica A. Hartleben, na Dunaju, Seilerstätte 19.

Brzobjavke.

Dunaj 17. oktobra. V proračunskem odseku se je danes unel ljut boj glede vprašanja o odpravi koležnine na visokih šolah. Poročevalec o predlogi glede uradniških plač dvorni svetnik dr. Beer se je izrekel z vso odločnostjo zoper odpravo koležnine, v istem zmislu je govoril tudi dvorni svetnik Exner. Naučni minister Gautsch se je z veliko unemo pogajal za odpravo koležnine in podpiral svoja izvajanja na način, kateri je obudil občno senzacijo. Gautsch je opozarjal na decentralizirajoči značaj tega vprašanja, poudarjajoč, da ni v interesu države, da so najboljši profesorji na Dunaju in da je odprava koležnine potrebna tudi zategadelj, da postane mej profesorji na visokih šolah enakost in da dobe dijaki svobodo glede studij. Ko je Gautsch končal, so mu navzočniki živahno ploskali, kar se v proračunskem odseku redkokdaj primeri. Beer je na to odložil referat; ker je gotovo, da obvelja nasvet, naj se odpravi koležnina.

Dunaj 17. oktobra. Veliko zanimanje obuja šele danes konstatovana okolnost, da je pri včerajšnjem glasovanju o domovinskem zakonu bilo oddanih zoper zakon 76 glasov mej katerimi je bilo 73 nemških in 3 laški (tržaški).

Dunaj 17. oktobra. Volilni odbor liberalnih veleposestnikov nižjeavstrijskih je odklonil kompromis s konservativci.

Krakov 17. oktobra. „Czas“ prijavlja inspiriran članek, v katerem se naznanja, da so poljski poslanci pripravljene, združiti se z Mladočehi in se potegniti za uvedenje češčine kot notranjega uradnega jezika pri državnih uradih.

Atene 17. oktobra. Na zapadenem obrežju se ponavljajo že tri dni močni potresi. Prebivalstvo je hudo zbegano.

Pojasnilo.*

Dopisniku listka „Zagorje“ v „Slovincu“ št. 236 z dne 14 oktobra t. l.

Predno še je došel dopisnik v Zagorje, sem že jaz prošil za dvojezični poštni pečat z dostavkom a/d Save — ob Savi. Istotako je tudi storilo tukajšnje sl. županstvo. Da pa c. kr. poštni urad v Zagorju do danes še ni dobil omenjenega pečata ni moja krivda. Dopisnik naj se tedaj obrne do sl. poštne in brzobjavne vodstva v Trstu.

Toliko v pojasnilo na neslane dopisnikove napade, katerim i nadalje odgovarjati mi se ne zdi vredno. (3118)

Zagorje ob Savi, dne 15. oktobra 1896.

Jos. Modic
c. kr. poštar.

Poslano.*

Dopisniku listka „Zagorje“ v „Slovincu“ št. 235 z dne 13. oktobra t. l.

Kako spoštujete svojega blaznjega in onega, ki že v črni zemlji v Bogu spi, pokazali ste z zaničljivo opazko: „Druge znamenitosti ni na griču, odkar je umrl Mr-dved.“

Da bodem s to opazko užaljena, Vas seveda ni brigalo, nasprotno utegnulo Vas je to veseliti in morda Vam celo kaj koristiti.

Bodi si že karkoli boče, častno, vsaj v mojih očeh, sa Vas to ni.

Bližnjega žaliti, gotovo ni Vaš poklic, pač pa žalostne tolažiti. (3119)

V Zagorju ob Savi, dne 15. oktobra 1896.

Marija Medved
posestnica.

* Za vsebino teh spisov je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (1756—14)

Dejstvo je, da današnje dame vsakdanji rabi Poudre-Eglantine in Savon-Eglantine zahvaljo ono mlačno barvo kože in ono mlačno aristokratsko polt, ki so prave lepote znaki. Vedno čista, nikdar hrpava ali razpokana koža, obraz in roke vedno proste svetelnja in marog, vse te prednosti se dosežejo, če se uporablja za svojo toaletto Poudre-Eglantine in Savon-Eglantine. Te higijenski toaletni predmeti nimajo v sebi nikakoršnih metalčnih snovi in so zajemčeno neškodljivi. Za varnost pred brez vrednostnimi ponaredbami naj se vedno pazi na zakonito zavarovano varstveno znamko: „Glava s čelado“.

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko:

Lekarna pri sv. Duhu, E. Tomaja naslednik
A. Winger, Zagreb, Ilica št. 12.

(3125—1) Zaloga za Ljubljano:

Lekarna pri Mariji Pomagaj, M. Leustek
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mostu.

Štev. 7. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 731.

V nedeljo, dne 18. oktobra 1896.

Brat Martin.

Ljudska igra s petjem v štirih dejanjih. Nemški spisal Karol Costa. Uglasbil Maks pl. Weinzierl. Poslovenil * Kapelnik g. Hilarij Benšek. Režiser g. Rudolf Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7/8. uri. Konec po 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.

Prihodnja predstava bo v torek, dne 20. oktobra 1896.

Umrli so v Ljubljani:

15. oktobra: Ivan Pavlič, pomožni uradnik, 22 let, Reber 9, tuberkuloza. — Franca Jezernik, kuharica, 63 let, Kapiteljske ulice št. 13, vodenica.

V hiralnici:

15. oktobra: Uršula Lamovec, gostija, 69 let, pljučnica.

Meteorološko poročilo.

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
16.	3. zvečer	738.2	7.6	sr. svzh.	skoro jas.	
17.	7. zjutraj	737.9	4.0	sr. svzh.	megla	6.2
	2. popol.	734.5	14.1	sl. jug	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 8.2°, sa 2.2° pod normalom

Dunajska borza

dne 17. oktobra 1896.

skupni državni dolg v notah	101	gld.	05	kr.
skupni državni dolg v srebru	101	„	20	„
Avstrijska zlata renta	122	„	05	„
Avstrijska krona renta 4%	101	„	20	„
Ogorska zlata renta 4%	121	„	70	„
Ogorska krona renta 4%	99	„	20	„
Avstro-ogerske bančne delnice	942	„	—	„
Kreditne delnice	366	„	85	„
London vista	119	„	85	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	82 1/2	„
20 mark	11	„	76	„
20 frankov	9	„	53	„
Italijanski bankovci	44	„	50	„
C. kr. cekini	5	„	66	„

Dne 16. oktobra 1896.

6% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	143	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	190	„	—	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129	„	50	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	„	—	„
Kreditne srečke po 100 gld.	196	„	75	„
Ljubljanske srečke	22	„	75	„
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	„	—	„
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154	„	75	„
Trawway-društ. velj. 170 gld. a. v.	482	„	—	„
Papirnati rubelj	1	„	27 1/2	„

PRI KATARU

sapnih organov, kašiji, nahodu, hrpavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarjajo na

OLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISLINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom (II.) kom pomešana. (1698—3)
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči učinek, posebno pospešuje razslazjenje ter je v takih slučajih pozna kot jako dobro zdravilo.

Mlad hlapec in učenec

se takoj vzprejmeta pri podpisnem. (3137—1)

Fran Orešek

trgovina s špicerijskim blagom, žganjem in vinom, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 9.

Izgubil se je

pret-klji ponedeljek o rani uri v kavarniških prostorih „Narodne Čitalnice“ s svilo prevlečeni

dežnik.

Kdor ga je našel, prosi se, da ga odda natakarju istotam. (3111-3)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb
Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

priporoča čedno 39letno kuharico z 10letnim spričevalom, več močnih deklet za ravnopravno dela, ki znajo nekoliko kuhati, prati, likati in veziti.
Nujno se iščejo: dve prodajalki, štiri natakarice na račun itd. (3124)

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal nakičenih (2302-27)

ženskih klobukov

razpošiljam poštne prosto in zastoj.
Henrik Kenda v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

špecerist, slovenskega in nemškega jezika zmožen, želi svojo sedanjo službo premeniti, in sicer v kako večje mesto.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (3097-4)

Sodi za izvažanje zelja

do 100 komadov, veličine 25 do 50 litrov, se kupijo. — Ponudbe pod „Sofort 100“ anončni pisarni Jos. Kienreich v Gradcu, Sackstrasse. (3123)

Postranski zaslužek

150-200 gl. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstubengesellschaft Adler & Comp., Budapest“. (3060-5)
Ustanovljena 1. 1874.

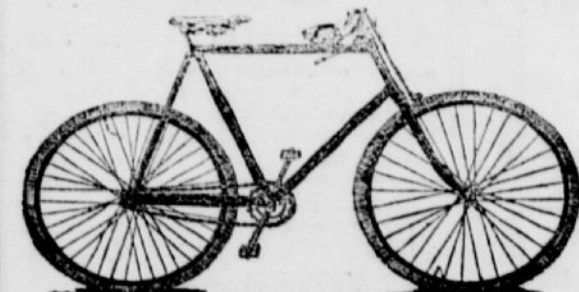
Moderci

izvrstne fačone, najboljši izdelek (2220-28) najceneje pri
Alojziju Persché
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Ljudevit Borovnik

(1832) puškar v Borovljah (Fertach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovcé in strelece po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani centki zastoj.

nimi pogoji in jih tudi izposojujem. — Uljudno se priporočam za obilo uročbo vsem, ki želé podpirati napredek domačega obrta.
Z velespoštovanjem

Jos. Kolar

Selenburgove ulice št. 4, blizu zvezde. (3070-1)

Za

(3122)

16letno gospodično

ki bode obiskovala višjo dekliško šolo, išče se stanovanje s hrano pri strogo narodni in distinguirani obitelji. — Natančneje se pozve v upravnistvu „Sl. Naroda“ ali pri gospe Mariji Poljanec, soprogi ravnatelja deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

Kupim več tisoč lepih zaprtih polžev.

Ponudbe vzprejema **M. E. Supan**, Ljubljana, Dunajska cesta. (3112-1)

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah trakove k vencem z ali brez napisov v vseh barvah

(2911-14) priporoča

Karol Recknagel.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko 2222 parobrodno društvo v Reki. (28)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opravljeni, električno razsvetljeni parniki) Hitre vožnje; V noči od sobote na nedeljo ob 1. uri in vsako sredo dopoldne v Kotor preko Zadra - Spljeta in Gruča. Vsak ponedeljek v Spljet-Metkovič. Vsak petek v Lošinj-Zadar-Spljet. Vsak četrtek poštni parniki v Zadar-Spljet in na otoke do Kotora. Vsako nedeljo ob 7. uri jutraj v Opatijo in Lošinj, povratek isti dan ob 8. uri 45 minut.

Vožni redi se nahajajo v Waldheim-ovem „Konduktterju“ št. 593-604.

ODLIKOVAN NA SVETOVNI RAZSTAVI (1892) V ČIKAGU S SVETINJO. (41)

UNIVERSAL VORRATHIG IZ MEDAILLEN

MASSIGE PREISE

LEICHTLÖSLICHER CACAO

CHOCOLAT SUCHARD

NEBCHATEL (SCHWEIZ)

CACAO

LEINST. QUALITÄT

Ne hoch auf

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izved iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (176-239)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Curich, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Pizelj, Marjino varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 6. uri 52 min. jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curicha, Bregenc, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 25 min. jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. jutraj, ob 1. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Na prodaj je

16 sodov po 20 do 35 hl
80 sodov po 3 do 3½ hl

(3) v Spodnji Šiški št. 76. (095)

V Knežjem dvorcu

se prodaja vsakovrstna

opeka, železnina, okna, vrata itd.

Več se poizvé na lici mesta ali pa pri lastniku **Valentinu Accetto**, Trnovski pristan št. 14. (2773-30)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(3077-2)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**

Vsak dan odprava s Dunaja.

Pojasnita zastoj.

Največji izbor

Skrbno izdelovanje

Preobleke Popravila

L. Mikusch

tovarna delavnik

Ljubljana, Mestni trg 15

Najnižje cene

Gričar & Mejač, Ljubljana

Slonove ulice št. 9

priporočata svojo največjo zalogo moških in deških oblik:

vrhne suknje, menčikove, haveloke, spalne suknje, otroške kostume

in vse v stroko oblačil spadajoče predmete dalje

velikansko zalogo najmičnejših novostij za bodočo sezono, popolnoma sortirano, v (2992-6)

damski konfekciji.

Izvirni berolinski in pariški modeli.

Ilustrovani ceniki in vzorci blaga brezplačno in poštne prosto.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Najnižje cene.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga

J. Soklič.

(1726)

Pod Trnovo št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slastičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1734)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,
kavarnar.

(1727)

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov

J. S. BENEDIKT

ustanovljeno 1830. Ljubljana Pri „predlici pri križu“.

Stari trg št. 1/G. 2097

Prekupovalcem tovarniške cene. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Najcenejša zaloga klobukov

Prej **Albert Robida** Prej M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej J. Zor J. Zor

(1728) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priloga se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sobni slikar **Josip Erbežnik** Sobni slikar

Poljanska cesta 17 Moste 33

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po najnižjih cenah.

(26-6) Za ukusno in trpežno delo se jamči.

Naročila pismenim potom: Moste št. 33.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohistvena pleskarja.

Tovarna za olnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karboliteja. Masčoba za konjska kopita in usnje.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6 1729

priloga svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specialitete v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija **OBREZA** v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peceh (Federmatratze) iz najboljšega blaga solidno nrejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocov z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17-30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni. (1737)

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

Mehanik

(1745) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priloga p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN

Ljubljana, Gradisce št. 8, Igriske ulice št. 3

priloga p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1738)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

Ivanka Toni

(1731) v Vodmatu št. 3

priloga p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priloga gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzoreh in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priloga svojo zalogo izvršnih jermenov za stroje in jermenov za valje po nizkih cenah.

Kovčki „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitnica.

izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (1732)

Pravzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Telegram! Veliko zalogo suknenih ostankov

(1740) prodam pod ceno.

Hugo Ihl, Pred škofijo šte. 2.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 1748

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priloga svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših, kakor tudi najfinejših, z zloto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljaju hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohistva

J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

(1733)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priloga svoje izvršne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (1741)

Ceniki zastoj in poštnine pristo.

Svoji k svojim!

Kavarna

J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5.

Praktičny
Kohoutek

MAGGI

HO POLÉVKOVÉMU KOŘENÍ
Usnadňuje velice užívání tohoto. Možnost
čistě a pohodlně i po kapkách je do polévky
přidávati.
K dostání ve všech obchodech, jež Maggiho
polévkové koření prodávají.

št. 32.043.

Razglas.

(3108—2)

V zmyslu §. 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in troških za l. 1897

1. mestnega zaklada,
2. mestnega ubožnega zaklada,
3. meščansko bolnišnega zaklada in
4. ustanovnega zaklada

že sestavljeni in bodo od 15. do 31. t. m. razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu na vpogled, da vsak lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 15. oktobra 1896.

Razglas.

Novo ustanovljena

„Mestna višja dekliška šola v Ljubljani“

se otvori prve dni meseca novembra t. l. in sicer bode vpisovanje dne 5. in 6. novembra popoldne od 2—4. ura v ravnateljstvu pisarni (Breg. Zoisova h. št. 2 nadstropje).

Dne 7. novembra bode vzprejemni izpit za tiste učence, ki niso dovršile 8. razreda ljudske, ali 3. razreda meščanske šole.

Dne 9. novembra se prične po svečani otvoritvi redni pouk.

P. n. občinstvo se opozarja zlasti na nastopne točke štatuta:

§ 1. Mestna višja dekliška šola ima nameo, podajati deklicam splošno izobražbo in sicer višjo, nego jo morejo dobiti na sedaj v deželi obstoječih zavodih.

§ 2. Učni jezik za vse predmete je slovenski, izimši nemščino in zgodovino, ki se predavata v vseh treh letnikih v nemškem jeziku, da se učence tem bolje privadijo tudi nemščini.

§ 3. Mestna višja dekliška šola ima tri letnike.

§ 4. Deklice, katere žele vstopiti v I. razred višje dekliške šole, se morajo izkazati s spričevalom VIII. razreda ljudske, ali pa III. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo spolnile 14. leto vsaj v prvem tečaju šolskega leta. — Imenovana šolska spričevala more nadomestiti tudi vzprejemni izpit, ki obsega v obče iste predmete, ki jih ima VIII. razred ljudske šole.

§ 5. Vsaka deklica vplača pri vpisovanju v prvi letnik 2 gl. vzprejemnice in 2 gl. prispevka za učila. — Šolsina znaša za vsako učenko 10 gl. na leto.

§ 6. Pridne in ubožne učence se morejo oprostiti od vplačevanja šolsnine, ako zadoščajo onim pogojem, kakoršne zahteva nučna uprava ed srednješolskih učencev.

§ 10. Na mestni višji dekliški šoli so nastopni predmeti obligatni: Veronauk, slovenščina, nemščina, francosčina, matematika, fizika, zgodovina, zemljepisje, prirodopisje, odgojeslovje (v II. in III. letniku), risanje, gospodinjstvo (v III. letniku), lepopisje, petje in telovadba.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo, ki pošilja na zahtevo tudi učni načrt in štatut.

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1896.

(3087—2)

Ravnateljstvo mestne višje dekliške šole.

Podpisani upravitelj mase iz konkursa Ivana Knol-a v Novem mestu naznanja s tem, da se na 317 gl. 31 kr. cenjena

zaloga drobnega blaga s štacunsko opravo vred

odda največ ponujajočemu.

Ponudbe naj se pošljejo do dné 30. oktobra upravitelju mase.

Novo mesto, dné 16. oktobra 1896.

(3121)

Fran Božič.

št. 31.481.

Razglas.

(3109—2)

V zmyslu §. 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana se daje na znanje, da bodo

proračuni o prejemkih in troških

1. mestnega loterijskega posojila,
2. mestne klavnice in
3. mestnega vodovoda

za 1897. leto od danes naprej 11 dnij javno razgrnjeni v tukajšnjem ekspeditu občanom na vpogled.

Pri pretresovanju in konečni rešitvi teh proračunov vzela bode občinski svet slučajne opazke o njih v predvarek.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 14. oktobra 1896.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši f. coni in najpovoljnějšíh cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191—29)

Oglasni izvleček.

Glasom odredbe z dné 22. septembra 1896, oddelek 13, številka 1641, namerava c. in kr. državno vojno ministerstvo razne

oblačilne in orožne predmete

za c. in kr. vojsko

nabaviti

potom splošne konkurence.

Gledé natančnejših pogojev za to ponudbeno razpravo se opozarja na oglas, ki je bil v štev. 235 z dné 13. oktobra 1896 tega lista polnoglasno prijavljen.

(3099—1)

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(2173—52)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Velika 50-krajcarska
loterija v Inomostu.

Zrebanje
že 7. novembra.

(3057—8)

Glavni dobitnik

75.000 kron

v gotovem
z 20% odbitka.

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. Mayer, banka v Ljubljani.

Za slabotne osebe

trpeče na pomanjkanju krvi in na živcih

kakor tudi

za blede in medlujoče otroke

se uporablja

železnato vino

lekarnarja PICCOLI-ja „pri angelju“ v Ljubljani

s prav povoljnim uspehom. (2635—16)

Steklenica velja gl. 1.—, 5 steklenic gl. 4-50.

Poštna naročila se izvrše obratno; poštino plača naročitelj.

4 vinski sodi

držeči od 45—50 hektolitrov

so do 1. novembra po ceni na prodaj.

Podrobnosti v pivovarni Auer (3113-2)

Bolnim na živcih

(splošna nervoznost, trdovratni glavoboli, nespečnost, emocičnost, otrpnenje in slab spomin)

se priporoča, da se seznanijo z novim, s senzacijami vspehi venčanem in po mnogih medicinskih najiskrenejše priporočanim in hkratu jako jednostavnim zdravljenjem. Obširni popis prepusti zastoj knjigarna (1991)

Karola Valentina sin v Pečuhu (Fünfkirchen).

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vredovanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares rečno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospodih kakor pri gospodih lepa in bujna rast las in se prepreči, da ne izpadajo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobé po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.
K. HOPPE, Wien, XV., Zinkgasse 14.
(2790-10)

(3093-1) Vse vrste
tamburic
priporoča tvrdka
J. Stjepušin
v Sisku
na Hrvatskem.
Ilustrovani ceniki
se pošiljajo na
zahtevanje
vsakomur franko.

Igralci na citre

dobijo brezplačno glasben komad, kakor tudi moj novi katalog, ako pošljejo svojo adresu (neusko). (3117-1)

Julij Neukirchner, Görkau (Češko).

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prevezemajo se opreme za neveste.
Ustanovljeno leta 1870.
Cena in blago brez konkurence!

Prevezemajo se opreme za novorojence.
Centri v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje pošiljajo prosto postiljajo.

Srajce za gospode
bel filon, gladka prsa, brez zavratnika, brez maniet, 27 vrst.
1 komad po gl. 1-10 do 2-70
6 komad. " " 0-25 " 15 -

Srajce za dečke
v 4 velikostih, kakor zgoraj
1 komad po gl. 1- do 1-40
6 komad. " " 0-75 " 7-75

Spodnje hlače (gate)
za gospode 6 kakovostij
1 kom. po gl. — 80 do 1-40
6 kom. " " 4-50 " 7-50

12 ovrtnikov
gl. 1-80 do gl. 2-20

12 parov manjših
od gl. 3-30 do 4-60

12 komadov
predrajcikov
od gl. 3-25 do 5-50

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka
C. J. Hamann v Ljubljani
zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Za
dame
in dekleta!
Dunajski
modelni klobuki
elegantno in po ceni
samo pri
K. Rechnagel-u
Mestni trg št. 3
in 24.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike a prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“
Rudolf Mosse na Dunaju. (2849-9)

Trgovskega pomočnika
in
krepkega učenca
vzprejme takoj (3 05-2)
Viljem Tomic, trgovec v Trebnjem.

Gostilna
v mestu ali na deželi (3110-2)
se vzame takoj v najem ali na račun.
Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Milijon
vinskih trt iz neokuženega kraja, požlahtnjenih na solonis, riparia portalis, rupestis, monticola, metalica itd., itd. v veliki izberi najbolj iskanega vinskega in namiznega grozdja, kakor tudi nepožlahtnjene ameriške **ykoreičene trte** prima ponujam za jesen 1896 in se priporoča, da se mi, zarad potrežbe po želji, cenj. potrežbčina kmalu naznaniti blagovoli.
Emanuel Mayr, posestnik trtnice
(2621-7) Maribor o. D. Spodnje Štajersko

Praško domače mazilo
(1700) iz lekarne b (17)
B. Fragner-ja v Pragi
je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V pusicah po 35 in 25 kr.
Po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.
Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.
Glavna zaloga:
B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi,
Mala stran, ogei Spornerejeve ulice 203.

Usojam se naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel
„Café restaurant“ v „Národnem domu“
ter boče
otvoritev
v „Sokolovi“ dvorani
v soboto, dne 17. oktobra 1896
z vojaško godbo in plesom.
Začetek vojaškega koncerta ob 8. uri. — Vstopnina prosta.
Potrudil se bodem postreči p. n. občinstvu tako z dobrimi jedili kakor s pristno pijačo.
Vzprejemljam tudi abonement za kosilo.
Za obilen obisk priporoča se z velespoštovanjem
Gregor Majnik.
(3114-3)

Lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu

priporoča svojo
izborna delujočo
tinkturo za lase
katera okrepuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Velika zaloga preskušanih
domačih zdravil
katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih.
Prodaja in vsak dan 2krat po pošti razpošilja (3084-3)

Lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu

Hočete li dobiti tepo polt?
Rabite le jedino v svoji vrsti patentirani, popolnoma neškodljivi
„KLERON“
avstrijski patent št. 46/3119. (3120-1)

Naredi blesteče belo, barzunasto mehko in mladeniško svežo polt, odpravi pege in mozolje, osepnične luknjice in vse kožne nečistobe po katerihli ličili.

Cena steklenici z navodilom za rabo 60 kr. a. v.
Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah, kakor tudi naravnost za 25 kr. več, ako se vpošlje naprejšje znesek.
Izdelovanje patentovanega „Klerona“ pri
Josipini Šip v Táboru, Palackyjeva ulica.
Ponaredbe se zakonitim potom proganjajo.

Lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu

Jopice za kolesarje
iz pavole . . . po gl. 1-20 do 1-35
„ volne. . . „ „ 3-75 „ 4-20
nogovice . . . „ „ 1-10
prodaja (3025-4)

Henrik Kenda, Ljubljana,
Glavni trg št. 17.